

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Фінанси» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

Забезпечення стабільного функціонування складових фінансової системи в період воєнного часу має винятково важливе значення для забезпечення стійкості національної економіки, зменшення впливу воєнних дій на добробут суспільства. Від ефективності управління фінансовими потоками залежить спроможність держави забезпечувати захист суверенітету і територіальної цілісності України, реалізації органами публічного управління покладених на них функцій, а отже формування суспільної оцінки про успішність діяльності влади. Підходи, покладені в основу управління фінансами є чинником стабільності соціально-економічного розвитку країни, формують інструментарій державного регулювання різних сфер суспільного життя. За цих умов зростає затребуваність підготовки кваліфікованих фахівців, які глибоко розуміють процеси розвитку фінансових відносин в умовах сучасних соціально-економічних та безпекових реалій, володіють навиками творчого застосування інструментарію управління ними у професійній діяльності.

Освітньо-професійна програма «Фінанси» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» сформована відповідно до суспільних потреб, враховує тенденції розвитку фінансової системи країни в умовах воєнного часу, запити органів виконавчої влади фінансового профілю та потреби бізнесу у висококваліфікованих фахівцях, є складовою формування освітнього іміджу та конкурентних переваг Західноукраїнського національного університету на ринку освітніх послуг.

Представлена ОПП «Фінанси» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спрямована на оволодіння усім комплексом спеціалізованих концептуальних знань, умінь та навиків для ефективного виконання завдань фахової діяльності.

Рецензована освітньо-професійна програма логічно складена, має усі необхідні структурні та змістовні складові, зокрема загальну інформацію, мету освітньо-професійної програми та її характеристику, перелік обов'язкових та вибіркових навчальних дисциплін та логічну послідовність їхнього вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, ресурсне забезпечення реалізації програми, очікувані результати (компетентності), якими має володіти здобувач вищої освіти. Ці складові ОПП повністю відповідають структурно-логічній схемі підготовки магістрів з фінансів за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» і покликані сприяти забезпеченню відповідності програмних результатів навчання запитам стейкхолдерів. Професійні компетентності мають практичний характер та дають змогу забезпечити сучасну та якісну підготовку фахівців з фінансів. Компоненти освітньо-професійної програми повною мірою відповідають завданням ОПП. Однак, в складний період функціонування нашої країни варто при підготовці фахівців з фінансів більшу увагу приділити питанням забезпечення національної безпеки у фінансовій сфері.

Отже, освітньо-професійна програма «Фінанси» для підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» у Західноукраїнському національному університеті відображає сучасні вимоги ринку праці до фахівців фінансового профілю, що дає підстави рекомендувати її до використання в освітньому процесі для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання.

Директор департаменту фінансів
Тернопільської обласної
військової адміністрації

Володимир ЧЕПІЛЬ

Рецензія
на освітньо-професійну програму «Фінанси»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

Серед пріоритетних напрямів державної політики у галузі освіти в період системних загроз державності, суверенітету та стабільності розвитку нашої країни є посилення уваги до підготовки фахівців з високим рівнем інтелектуального потенціалу, розвиненими фаховими компетенціями, здатними до самореалізації та саморозвитку. Особливої ваги це завдання набуває у сфері публічних фінансів, оскільки зважаючи на складну економічну ситуацію воєнного часу раціональне управління фінансовими ресурсами держави з використанням інноваційних управлінських технологій та передових досягнень фінансової науки є не тільки питанням економічної ефективності, але й завданням національної безпеки. Враховуючи це, представлений на рецензування проект ОПП «Фінанси» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, напрацьований кафедрою фінансів ім. С. І. Юрія у співпраці зі стейкхолдерами і здобувачами другого рівня вищої освіти, відповідає модерним тенденціям розвитку професії та вимогам часу. ОПП забезпечує можливість підготовки фахівців з інноваційним мисленням, які володіють сучасними професійними компетентностями і практичними навичками у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, необхідними для успішного подальшого працевлаштування.

В освітньо-професійній програмі «Фінанси» другого (магістерського) рівня вищої освіти визначені програмні компетентності, які кореспондують із метою та завданнями навчання. Вони об'єднують загальні та спеціальні компетентності, які мають практичний характер і є необхідними для майбутньої професійної діяльності випускників. Навчальний план підготовки фахівців відповідає меті й завданням ОПП «Фінанси». Наявність вибіркового освітнього компоненту засвідчує можливість вивчення навчальних дисциплін за вибором студента, з урахуванням їхніх інтересів та потенційних професійних можливостей. Програма містить інформацію про придатність здобувачів вищої освіти до працевлаштування, особливості та фокус програми, специфіку викладання та оцінювання здобувачів, ресурсне забезпечення, а також академічну мобільність. Послідовність вивчення навчальних дисциплін, перелік та обсяг обов'язкових та вибіркового компоненту відповідають структурно-логічній схемі підготовки магістрів, покликані сприяти забезпеченню відповідності програмних результатів навчання запитам стейкхолдерів.

Освітньо-професійна програма «Фінанси» спрямована на підготовку фахівців фінансової сфери, які будуть мати глибокі професійні знання та навички, здатність до оцінювання фінансової політики держави, прийняття та реалізації складних управлінських рішень в умовах невизначеності та фінансових ризиків, динамічних змін у сфері фінансів, банківської справи, страхування і фондового ринку. У якості пропозицій щодо покращення ОПП слід відзначити необхідність підсилення знань

та навиків здобувачів щодо особливостей розвитку фінансової сфери та управління фінансовою системою в умовах системних загроз державності країни, урахування безпекової компоненти у професійній діяльності фінансиста.

Узагальнення зазначених ознак дає підстави зробити висновок, що освітньо-професійна програма «Фінанси» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за структурою та змістом відповідає вимогам, забезпечує комплексний та цільовий підхід до підготовки фахівців для сфери фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, а тому може бути рекомендована до використання в освітньому процесі Західноукраїнського національного університету.

**Начальник
Головного управління
Державної казначейської служби України
у Тернопільській області**

Петро ГРИНЧИШИН

ВІДГУК
на освітньо-професійну програму «Фінанси»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

Функціонування фінансової системи України в умовах воєнного часу вимагає й адекватного удосконалення процесів підготовки фахівців фінансової сфери. Вони повинні володіти базовими знаннями й уміннями у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, необхідними для вирішення складних управлінських завдань професійної діяльності, проведення досліджень та/або здійснення інновацій в умовах невизначеності умов та вимог з метою забезпечення ефективного розвитку усіх складових фінансової системи країни. З огляду на це, реалізація ОПП «Фінанси» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок у Західноукраїнському національному університеті відповідає потребам часу.

В представленій освітньо-професійній програмі «Фінанси» чітко визначені її цілі, завдання, зміст і технології освітнього процесу, окреслено очікувані результати підготовки фахівців за спеціальністю, які відповідають очікуванням потенційних роботодавців. Побудова ОПП «Фінанси» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок визначається логічною послідовністю вивчення освітніх компонент, передбачає достатній обсяг часу для набуття теоретичних знань і практичних навичок для роботи за фахом.

У Програмі вказані методи та форми викладання й оцінювання знань, зазначена форма атестації здобувачів, показане ресурсне забезпечення освітньої програми, матриці відповідності компетентностей та програмних результатів навчання. Додатково означені у програмі фахові компетентності сформульовані відповідно до цілей і завдань професійної діяльності, спрямовані на одержання запланованих результатів навчання. Вимоги до змісту, оновлення, реалізації компетентнісного підходу освітньо-професійної програми створюють умови для всебічного розвитку особистості здобувача. До безумовних переваг програми слід віднести і можливість вільного вибору вибіркових освітніх компонент, що забезпечує якісне та свідоме обрання здобувачами навчальних курсів для набуття ними додаткових компетентностей, враховуючи потреби ринку.

Програма враховує сучасні тенденції розвитку фінансів, банківської справи та страхування. Структура ОПП передбачає поєднання фінансової теорії та практики управління фінансовими процесами і ресурсами на засадах міждисциплінарного підходу, оволодіння інноваційними методами професійної діяльності. Важливо відмітити відповідність ліцензійним вимогам кадрового складу ОПП: викладачі, які забезпечують викладання навчальних дисциплін за програмою, мають наукові ступені за спеціальністю, вони відповідають профілю та напряму включених до Програми дисциплін.

У якості пропозиції вважаємо за доцільне приділити більшу увагу питанням безпекової компоненти фінансової діяльності, що винятково важливо в умовах складних викликів та загроз, які постають перед фінансовою системою України в умовах повномасштабної зовнішньої агресії.

З огляду на вищевикладене, вважаємо, що ОПІ «Фінанси» для підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Західноукраїнському національному університеті за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок відповідає сучасному рівню розвитку освітньої діяльності, науки і практики, що дозволяє рекомендувати її до використання для підготовки магістрів фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

**Начальник
фінансового управління
Тернопільської міської ради**

Віталіна АТЕНЧУК

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму «Фінанси»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок
галузі знань 07 Управління та адміністрування
Західноукраїнського національного університету

Сучасний період державотворення характеризується активною перебудовою фінансової системи України, зумовленою необхідністю адекватного реагування на новітні загрози різного характеру та походження. Поряд з цим, загальносвітовою є тенденція до проникнення цифрових технологій у всі сфери суспільного життя, в тому числі у фінансову сферу. Актуальним трендом є також посилення взаємодії між владними структурами, громадськістю та бізнес-сектором для вироблення спільного бачення та координації зусиль щодо вирішення найважливіших проблем соціально-економічного розвитку суспільства. Це потребує відповідних змін у підготовці фахівців для фінансової сфери, які мають володіти необхідним багажем теоретичних знань та інноваційних практичних навичок для вирішення складних управлінських задач з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку з урахуванням новітніх тенденцій розвитку фінансової діяльності, невизначеності та динамічних змін у всіх сферах суспільного життя.

Ознайомлення зі змістом освітньо-професійної програми «Фінанси» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, розробленої кафедрою фінансів ім. С. І. Юрія Західноукраїнського національного університету, свідчить, що вона повною мірою враховує сучасні тенденції розвитку та кадрові вимоги до професії фінансиста, спрямована на забезпечення комплексної підготовки здобувачів до подальшої ефективної роботи за фахом. Цьому сприяє логічно сформульований зміст ОПП «Фінанси», зокрема детально розкриті її головна мета, завдання, орієнтація та особливості, які надалі відображені у відповідному комплексі загальних і фахових компетентностей та програмних результатів навчання. У Програмі детально розкрито основні риси організації навчального процесу в рамках реалізації ОПП «Фінанси», форми атестації здобувачів вищої освіти. Усі елементи Програми були розроблені робочою групою у співпраці з науковцями, фахівцями-практиками, здобувачами.

Необхідно відзначити належне ресурсне забезпечення ОПП «Фінанси», адже кадровий склад, який забезпечує виконання Програми, сформований з викладачів, які мають наукові ступені за спеціальністю, високий рівень наукової та професійної підготовки; за кваліфікацією кадровий склад ОПП відповідає профілю і напряму освітніх компонентів, які викладаються; володіє необхідним стажем педагогічної та практичної роботи.

До переваг ОПП «Фінанси» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок є

також можливості для здобувачів щодо формування ними індивідуальної освітньої траєкторії за рахунок широкого переліку вибіркових освітніх компонент. Це дає можливість адаптувати підготовку фахівців не тільки під сучасні вимоги ринку праці щодо професії фінансиста, але й врахувати особисті вподобання студентів. Водночас, слід відзначити вагому увагу робочої групи ОПП «Фінанси» до створення умов для здобуття студентами практичних навичок за рахунок проходження переддипломної практики. Це дає можливість не тільки закріпити отримані теоретичні знання, але й апробувати їх у практичній діяльності, здобути відповідні навички роботи за фахом. У перспективі, для поліпшення якості підготовки фахівців за ОПП «Фінанси» варто звернути увагу на опанування здобувачами навиків застосування проектного підходу, сучасних інструментів комунікації у процесі ухвалення та реалізації управлінських фінансових рішень.

На підставі викладеного є переконливі аргументи вважати, що ОПП «Фінанси» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок галузі знань 07 Управління та адміністрування за усіма ознаками є такою, що передбачає підготовку фахівців високого рівня кваліфікації, які володіють інноваційним мисленням, мають належний рівень управлінської підготовки, здатні вирішувати складні задачі у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. Програма має необхідні структурні та змістові складові, відповідає критеріям якості вищої освіти, може бути рекомендована для впровадження в освітньому процесі Західноукраїнського національного університету.

**Начальник
Фінансового відділу
Великобerezовицької селищної ради**

Ольга КАЗИМИРІВ

УКРАЇНА
ЗОЛОЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ЗОЛОЧІВСЬКОГО РАЙОНУ
ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

✉ 80700, Львівська область, Золочівський район, місто Золочів, вулиця Шашкевича М., 22
☎ +380(03265) 4-23-76, e-mail: mail@zlmr.gov.ua, www.zlmr.gov.ua

05.04.2024 № 322

РЕЦЕНЗІЯ

**на освітньо-професійну програму «Фінанси»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»**

В період безпрецедентних викликів державності та суверенітету нашої країни особливої ваги набуває питання забезпечення професійного управління фінансовими ресурсами на рівні місцевого самоврядування, що є запорукою повноцінної реалізації реформи децентралізації. На рівні територіальних громад здійснюється фінансування основного спектру суспільних благ, яких населення потребує щоденно, а тому забезпечення формування необхідних обсягів ресурсів місцевих бюджетів, пошук нових джерел їхнього наповнення в кризових умовах потребує нових компетентностей та високого професіоналізму від працівників фінансового спрямування в органах місцевого самоврядування. Відповідно, ОПП «Фінанси» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, розроблена кафедрою фінансів ім. С. І. Юрія у співпраці зі стейкхолдерами та здобувачами з урахуванням новітніх вимог до знань, навиків та компетентностей фахівців фінансової сфери відповідає сучасним вимогам.

Представлена освітньо-професійна програма передбачає усі необхідні складові та повною мірою відповідає Стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю. Зміст програми має чітку та логічну структуру, а послідовність, перелік та обсяг обов'язкових та вибіркових освітніх компонент відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти, спрямовані на забезпечення відповідності програмних результатів навчання актуальним потребам потенційних роботодавців. Важливо відмітити збалансованість обсягу теоретичної підготовки та практики, що дає можливість здобувачам отримати не

тільки ґрунтовні теоретичні знання, але й практичні навички роботи за обраною спеціальністю.

Фахові компетентності в ОПП «Фінанси» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок дають можливість використовувати сучасний інструментарій і технології у фінансовій сфері. Важливою перевагою Програми є те, що до її реалізації задіяно досвідчений професорсько-викладацький склад, який володіє усіма необхідними якостями для викладання освітніх компонент на високому професійному рівні. При формуванні освітніх компонент було взято не тільки сучасні тенденції у фінансовій практиці, але й вимоги ринку праці, що дозволяє здобувачам опанувати найбільш потрібні компетентності для успішної роботи за фахом. У цьому контексті доцільно продовжувати оновлення контексті освітньої компоненти «Управління публічними фінансами» з урахуванням сучасних безпекових ризиків та поглиблення процесів впровадження цифрових технологій в публічному управлінні.

Структурно-логічна схема ОПП «Фінанси» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок побудована раціонально та виважено. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення Програми повною мірою відповідає ліцензійним вимогам за актуальністю за змістовним наповненням, передбачає застосування інформаційних технологій.

Резюмуючи сказане, в цілому ОПП «Фінанси» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок відповідає вимогам високого рівня підготовки та фахової спеціалізації майбутніх працівників фінансової сфери та рекомендується для здійснення освітньої діяльності з підготовки магістрів з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у Західноукраїнському національному університеті.

Міський голова

Ігор ГРИНЬКІВ